

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО АГРОПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ, ФІНАНСІВ
І ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**IV МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

*«ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВ
В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»*

Київ НУХТ 2008

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПЛОДООВОЧЕКОНСЕРВНОГО КОМПЛЕКСУ В ЗВ'ЯЗКУ ЗІ ВСТУПОМ УКРАЇНИ ДО СОТ

Н.І. Жужукіна, А.В. Оганезов

Національний університет харчових технологій

Плодоовочеконсервний комплекс є традиційною, а свого часу потужною та розвинутою складовою АПК України. Останні п'ять років позначились відновленням та швидким розвитком промислової переробки овочів та фруктів. На сьогоднішній день майже 70 % плодоовочевих консервів виробляється трьома-чотирма великими компаніями («Верес», «Чумак», «Златодар», «Сандора»), які за своїм організаційно-правовим статусом переважно є холдингами.

Ці компанії займаються переробкою свіжих овочів та фруктів, для чого сформували свою власну сировинну базу, а також переробкою концентратів іноземного виробництва для виготовлення переважно соків та соусів. Обсяг продукції виготовленої по спрощеним технологіям шляхом відновлення концентратів становить майже 40% із загального обсягу виробництва консервів та 70 % від загального обсягу виробництва соків. Вступ до СОТ потребує від цих компаній для забезпечення конкурентоспроможності продукції зміни своєї технологічної структури виробництва шляхом збільшення частки продукції виготовленої із традиційної свіжої вітчизняної сировини. Умови для цього є, оскільки холдинги, як організаційно-правова форма надає можливість більш гнучкого маневрування як переробними потужностями так і відповідною сировинною базою.

В більш складній ситуації в зв'язку зі вступом до СОТ опиняться середні за розмірами виробники плодоовочевих консервів (Ніжинський консервний завод, Гайсинський консервний завод, Білоцерківський консервний завод та ін.) частка яких на ринку останнім часом поступово зростала. Вони змушені будуть витримати конкуренцію і з боку вітчизняних холдингів і з боку європейських виробників плодоовочеконсервної продукції. Це потребує від цієї групи підприємств подальшого позиціонування своєї продукції шляхом розширення традиційного національного асортименту консервів із місцевих видів сировини. В найбільш скрутному становищі опиняться ті підприємства які спеціалізувалися виключно на виробництві продукції із іноземних концентратів.

Збільшення частки продукції, яка виробляється із свіжих вітчизняних овочів та фруктів, як передумови забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних консервів ще більше загострює проблему формування необхідної сировинної бази підприємств по переробці овочів та фруктів. В зв'язку з цим доцільним є створення асоціації малих та середніх виробників плодоовочевих консервів для формування та регулювання сировинних зон під промисловою переробку овочів та фруктів. Проблеми, які повинні бути вирішені в межах цієї асоціації, пов'язані із забезпеченням консалтингових послуг фермерським господарствам за такими напрямками: які вимоги щодо стандартів, цін та видів плодоовочевої сировини постануть перед господарствами в зв'язку зі вступом до СОТ; які технології забезпечуватимуть ці стандарти; які канали збуту, форми заготівель та зберігання сировини можуть бути забезпечені з боку асоціації для фермерських господарств.